

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

21. november 2013*

»Præjudiciel forelæggelse — artikel 43 EF — automobiler — anvendelse i en medlemsstat af et privat motorkøretøj, der er indregistreret i en anden medlemsstat — pålæggelse af afgift på dette køretøj i den første medlemsstat ved dets første anvendelse på det nationale vejnet og i den anden medlemsstat ved dets indregistrering — køretøj anvendt af den berørte borger såvel i privat øjemed som til at køre fra den medlemsstat, hvori i vedkommende er hjemmehørende, til sin arbejdsplads i den første medlemsstat«

I sag C-302/12,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Hoge Raad der Nederlanden (Nederlandene) ved afgørelse af 6. april 2012, indgået til Domstolen den 20. juni 2012, i sagen

X

mod

Minister van Financiën

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, R. Silva de Lapuerta (refererende dommer), og dommerne J.L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.-C. Bonichot og A. Arabadjiev,

generaladvokat: J. Kokott

justitssekretær: A. Calot Escobar,

efter at der er afgivet indlæg af:

- X ved advocaat B. Schuver
- den nederlandske regering ved B. Koopman og C. Wissels, som befuldmægtigede
- den græske regering ved M. Tassopoulou og G. Papagianni, som befuldmægtigede
- Europa-Kommissionen ved C. Barslev og W. Roels, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 5. september 2013,

* Processprog: nederlandsk.

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse angår fortolkningen af artikel 43 EF.
- 2 Denne anmodning er indgivet inden for rammerne af en tvist mellem X og Minister van Financiën (finansministeren) angående en efteropkrævning stilet til den berørte på grund af manglende betaling af afgiften på personbiler og motorcykler (herefter »VM-afgiften«) i forbindelse med, at en personbil anvendtes for første gang på det nederlandske vejnet.

Retsforskrifter

- 3 Artikel 1, stk. 1, i Wet op de belasting van personenauto's en motorrijwielen 1992 (lov om afgift på personbiler og motorcykler af 1992, Stb. 1992, nr. 709, herefter »1992-loven«) bestemmer, at denne afgift opkræves på sådanne private motorkøretøjer.
- 4 I henhold til 1992-lovens artikel 1, stk. 2 og 5, skal PM-afgiften betales ved registrering af motorkøretøjet i det nederlandske registreringsregister. Når en personbil eller en motorcykel, der ikke er indregistreret i Nederlandene, stilles til rådighed for en fysisk eller juridisk person, der er bosiddende, henholdsvis hjemmehørende i Nederlandene, skal afgiften imidlertid betales i forbindelse med, at motorkøretøjet anvendes for første gang på det nederlandske vejnet.
- 5 Lovens artikel 5, stk. 2, bestemmer, at PM-afgiften for ikke-registrerede personbiler eller motorcykler opkræves hos den, der faktisk har rådighed over motorkøretøjet.
- 6 For en personbil udgør satsen for den nævnte afgift i medfør af nævnte lovs artikel 9, stk. 1, med forbehold for de nedsættelser og forhøjelser, der er angivet i denne bestemmelse, 45,2% af nettokatalogprisen for dette køretøj. Denne pris svarer til den salgspris, som producenten eller importøren har foreslået forhandleren, med fradrag af merværdiafgiften.
- 7 Hvad angår nye automobiler fastsættes nettokatalogprisen i forhold til den dag, hvor køretøjet er blevet tildelt et registreringsnummer i Nederlandene. Med hensyn til brugte automobiler fastsættes nettokatalogprisen i forhold til det tidspunkt, hvor automobilen for første gang blev taget i anvendelse, uanset om denne anvendelse fandt sted på det nederlandske område.
- 8 Ved den første anvendelse på det nederlandske vejnet af personbiler eller motorcykler, der ikke er indregistreret i Nederlandene, og som stilles til rådighed for en fysisk eller juridisk person, der er bosiddende eller hjemmehørende i denne medlemsstat, fastsætter den i hovedsagen omhandlede nationale lovgivning, at det er nettokatalogprisen for brugte motorkøretøjer, der finder anvendelse med henblik på betaling af PM-afgiften.
- 9 Med henblik på opkrævning af den nævnte afgift af disse brugte motorkøretøjer tages der hensyn til det tidsrum, i hvilket køretøjet allerede har været anvendt, idet afgiftens størrelse nedsættes med en bestemt procentsats.

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 10 X er belgisk statsborger. Hun har siden 1998 haft en praksis inden for ortodonti i Nederlandene og ejer et hus i denne medlemsstat, som hun bebor sammen med sin samlever i de perioder, hvor hendes praksis er åben. Uden for disse perioder bor parret i en lejelejlighed i Belgien.

- 11 X ejer en bil, som hun købte i Belgien i 2004, og som hun anvender både i denne medlemsstat og i Nederlandene i såvel privat som erhvervsmæssigt øjemed. Det fremgår af sagens akter, at halvdelen af de kilometer, som X årligt har kørt i dette køretøj, er tilbagelagt i Belgien og den anden halvdel i Nederlandene.
- 12 X lod sin bil indregistrere i Belgien og betalte 4 957 EUR i belgisk registreringsafgift.
- 13 Den 19. juli 2006 konstaterede den nederlandske skatteforvaltning, at X anvendte sin bil på det nederlandske vejnet uden at være blevet opkrævet PM-afgiften. Af denne grund fik hun tilsendt en efteropkrævning på 17 315 EUR.
- 14 X klagede over denne efteropkrævning, som dog blev stadfæstet af Belastinginspecteur (skatte- og afgiftsmyndigheden) med den begrundelse, at den berørte var bosiddende i Nederlandene og anvendte sin bil på det offentlige nederlandske vejnet.
- 15 Mens X fik medhold i den sag, som hun havde anlagt til prøvelse af den afgørelse, der var truffet af Belastinginspecteur, ved Rechtbank te Leeuwarden, fik Minister van Financiën medhold i sin appel ved Gerechtshof te Leeuwarden, som ophævede den dom, der var afsagt af Rechtbank te Leeuwarden.
- 16 Ifølge Gerechtshof te Leeuwarden kunne X ikke påberåbe sig proportionalitetsprincippet, da hun anvender sin bil varigt og primært i Nederlandene, og da PM-afgiften på ingen måde udgør en hindring for udøvelsen af de friheder, som EU-retten sikrer. Den omstændighed, at X har betalt belgisk registreringsafgift, er ikke til hinder for, at X er skyldig at betale PM-afgift på dette køretøj i sin egenskab af bosiddende i Nederlandene i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i den nederlandske lovgivning.
- 17 X har indgivet en kassationsanke af dommen afsagt af Gerechtshof te Leeuwarden til den forelæggende ret. Det er ifølge sidstnævnte ret ubestridt, at X har bopæl i Nederlandene i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i den nederlandske lovgivning, selv om det ikke kan udelukkes, at hun også kan anses for at have bopæl i Belgien i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i den belgiske lovgivning. For så vidt som sidstnævnte ikke er bestridt, har den forelæggende ret lagt til grund, at X også har bopæl i Belgien, og at hendes bil ligeledes er bestemt til varig brug i denne medlemsstat.
- 18 På denne baggrund har Hoge Raad der Nederlanden besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Er to medlemsstaters udøvelse af deres beskatningsbeføjelser, navnlig opkrævning af registreringsafgift af et køretøj, ubegrænset i en situation, hvor en unionsborger på grundlag af disse medlemsstaters lovgivning anses for bosat i begge medlemsstater, og hvor borgeren faktisk – i begge medlemsstater og varigt – anvender et køretøj, som den pågældende ejer, til transport i begge medlemsstater?
- 2) Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende, kan proportionalitetsprincippet i relation til registreringsafgifter have en korrigerende virkning i et tilfælde som det foreliggende, og hvis dette er tilfældet, er følgen heraf, at en af medlemsstaterne eller begge skal begrænse sig ved udøvelsen af deres beskatningsbeføjelser, og på hvilken måde skal denne begrænsning da udformes?«

Om de præjudicielle spørgsmål

- 19 Indledningsvis bemærkes, at den forelæggende ret ikke i sine spørgsmål har angivet, hvilken eller hvilke EU-retlige bestemmelser Domstolens stillingtagen bør vedrøre.

- 20 Domstolen har under lignende omstændigheder tidligere i denne henseende udtalt, at det tilkommer den på grundlag af samtlige oplysninger fra den nationale ret, og navnlig forelæggelsens begrundelse, at uddrage de under hensyn til genstanden for tvisten i hovedsagen relevante EU-retlige forhold (dom af 5.5.2011, sag C-537/09, Bartlett m.fl., Sml. I, s. 3417, præmis 36).
- 21 Under hensyntagen til, at X er belgisk statsborger og selvstændigt erhvervsdrivende specialtandlæge i Nederlandene, og at den i hovedsagen omhandlede efteropkrævning blev stilet til hende i juli 2006, er der i det foreliggende tilfælde grundlag for, at Domstolen behandler de af den forelæggende ret stillede spørgsmål i forhold til etableringsfriheden omhandlet i artikel 43 EF.
- 22 Følgelig må de af den forelæggende ret stillede spørgsmål, som skal behandles samlet, forstås således, at de nærmere bestemt vedrører spørgsmålet, om artikel 43 EF skal fortolkes således, at den er til hinder for en medlemsstats lovgivning, som pålægger en automobil, der er indregistreret i en anden medlemsstat, og for hvilken der allerede er blevet betalt afgift i forbindelse med denne registrering, en afgift i forbindelse med, at den anvendes for første gang på det nationale vejnet, når dette køretøj i det væsentlige er bestemt til faktisk og varig anvendelse i begge disse medlemsstater eller faktisk anvendes på denne måde.
- 23 I denne forbindelse bemærkes, at med forbehold af visse undtagelser uden betydning for hovedsagen er pålæggelsen af afgifter på automobiler ikke harmoniseret på EU-plan. Medlemsstaterne kan derfor frit udøve deres beskatningsbeføjelse på dette område under overholdelse af EU-retten (jf. dom af 26.4.2012, forenede sager C-578/10 – C-580/10, van Putten m.fl., Sml., EU:C:2012:246, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis, samt kendelse af 27.4.2012, sag C-114/11, Notermans-Boddenberg, præmis 21).
- 24 Med hensyn til indregistreringsafgifter på køretøjer følger det af fast retspraksis, at en medlemsstat kan opkræve registreringsafgift af en automobil, der er indregistreret i en anden medlemsstat, når nævnte køretøj i det væsentlige skal anvendes varigt på førstnævnte medlemsstats område eller faktisk anvendes på denne måde (jf. dommen i sagen van Putten m.fl., præmis 46, og Notermans-Boddenberg-kendelsen, præmis 26).
- 25 Domstolen har særligt med hensyn til PM-afgiften haft lejlighed til at fastslå, at hvis køretøjer, der ikke er indregistrerede i Nederlandene, i det væsentlige skal anvendes varigt på Nederlandenes område eller faktisk anvendes på denne måde, er der ikke tale om forskellig behandling af en person, der er bosiddende i Nederlandene, og som anvender et sådant motorkøretøj, i forhold til en person, der under de samme betingelser anvender et motorkøretøj, der er indregistreret i denne medlemsstat, eftersom det sidstnævnte motorkøretøj, der ligeledes i det væsentlige skal anvendes varigt på Nederlandenes område, allerede har været undergivet PM-afgift ved indregistreringen i Nederlandene (jf. dommen i sagen van Putten m.fl., præmis 50, og Notermans-Boddenberg-kendelsen, præmis 27).
- 26 Tilsvarende er det blevet fastslået, at et krav om betaling af PM-afgift ved første anvendelse på det nederlandske vejnet af køretøjer, der ikke er indregistreret i Nederlandene, under disse omstændigheder er begrundet i lighed med den afgift, der skal betales ved indregistrering af et køretøj i Nederlandene, for så vidt som den nævnte afgift tager køretøjets værdiforringelse på tidspunktet for denne første anvendelse i betragtning, hvilket synes at følge af 1992-loven (jf. dommen i sagen van Putten m.fl., præmis 51, og Notermans-Boddenberg-kendelsen, præmis 28).
- 27 Den forelæggende ret ønsker oplyst, om den blotte omstændighed, at et køretøj i det væsentlige er bestemt til faktisk og varig anvendelse ikke blot i Nederlandene, men også i den medlemsstat, hvor det er indregistreret, eller faktisk anvendes på denne måde, bør give anledning til begrænsninger af disse to medlemsstaters udøvelse af deres beskatningsbeføjelser.

- 28 I denne forbindelse bemærkes, at hvor der ikke er en harmonisering på EU-plan, udgør ugunstige virkninger, som kan følge af, at to forskellige medlemsstater udøver deres beskatningskompetence sideløbende med hinanden, i det omfang en sådan udøvelse ikke udgør forskelsbehandling, ikke restriktioner for den frie bevægelighed (jf. dom af 8.12.2011, sag C-157/10, Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, Sml. I, s. 13023, præmis 38).
- 29 Hertil kommer, som generaladvokaten har anført i punkt 48 i forslaget til afgørelse under henvisning til dommen i sagen Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (præmis 39), at selv hvis det antages, at pligten til at betale PM-afgiften og den belgiske registreringsafgift indtræder på grundlag af samme udløsende begivenhed, er medlemsstaterne ikke forpligtede til at tilpasse deres eget skattesystem til de forskellige beskatningssystemer i de øvrige medlemsstater med henblik på navnlig at undgå dobbeltbeskatning.
- 30 I den foreliggende sag forholder det sig således, at selv om X anvender den i hovedsagen omhandlede bil såvel i privat øjemed som til at køre til sin arbejdsplads i en anden medlemsstat, har den i hovedsagen omhandlede lovgivning ikke ugunstige virkninger for den berørte i forhold til andre selvstændigt erhvervsdrivende personer, som i forvejen var pligtige at betale PM-afgiften, eftersom enhver, der er bosiddende i Nederlandene, uanset om vedkommende er selvstændigt erhvervsdrivende eller ej, er underlagt denne afgiftspligt enten ved indregistreringen af et motorkøretøj i Nederlandene eller ved den første anvendelse af et sådant køretøj, som er indregistreret i en anden medlemsstat, på det nederlandske vejnet (jf. i denne retning vedrørende artikel 39 EF Notermans-Boddenberg-kendelsen, præmis 30).
- 31 Heraf følger, at den skattemæssige ulempe, som foreligger for X, og som udelukkende følger af, at de to omhandlede medlemsstater udøver deres beskatningskompetence på en ikke-diskriminerende måde, ikke er i strid med artikel 43 EF, henset til, at hun udøvede sin erhvervsaktivitet forud for udøvelsen af sin etableringsfrihed i Nederlandene.
- 32 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal de forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 43 EF skal fortolkes således, at den ikke er til hinder for en medlemsstats lovgivning, som pålægger en automobil, der er indregistreret i en anden medlemsstat, og for hvilken der allerede er blevet betalt afgift i forbindelse med denne registrering, en afgift i forbindelse med, at den anvendes for første gang på det nationale vejnet, når dette køretøj i det væsentlige er bestemt til faktisk og varig anvendelse i begge disse medlemsstater eller faktisk anvendes på denne måde, for så vidt som denne afgift ikke er diskriminerende.

Sagens omkostninger

- 33 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

Artikel 43 EF skal fortolkes således, at den ikke er til hinder for en medlemsstats lovgivning, som pålægger en automobil, der er indregistreret i en anden medlemsstat, og for hvilken der allerede er blevet betalt afgift i forbindelse med denne registrering, en afgift i forbindelse med, at den anvendes for første gang på det nationale vejnet, når dette køretøj i det væsentlige er bestemt til faktisk og varig anvendelse i begge disse medlemsstater eller faktisk anvendes på denne måde, for så vidt som denne afgift ikke er diskriminerende.

Underskrifter